

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

លេខ ២៩៤៣ កសក

សេចក្តីណែនាំ

អនុវត្តសារាចរាជរដ្ឋាភិបាលលេខ ០២ សរ ស្តីពីការកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់
គ្រោងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

កន្លងមកទោះបីជាច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ ២០០១ បានកំណត់បញ្ចប់នូវការចូលកាន់កាប់ដីតាមរូបភាពភោគៈហើយក៏ដោយ ក៏មានជនឆ្លៀតឱកាសមួយចំនួនដែលជាល្អប្រណី ឬ អ្នកមានអំណាច បានចូលកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយអនាធិបតេយ្យតាមរូបភាពផ្សេងៗលើសចំពោះនីតិវិធីនៃច្បាប់។ ម្យ៉ាងទៀតដោយដីរដ្ឋភាគច្រើនមិនទាន់បានធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម ធ្វើផែនទីកំណត់ទីតាំង និង ព្រំប្រទល់ច្បាស់លាស់ ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និង ចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីជាដីរដ្ឋនៅឡើយ ជាហេតុធ្វើឱ្យស្ថាប័ន និង អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធមានសមត្ថកិច្ច មានការលំបាកក្នុងការគ្រប់គ្រង ទប់ស្កាត់នូវរាល់ការទន្រ្ទានកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់។

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទន្រ្ទានកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់ អនុលោមតាមលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមានដែលទាក់ទងនឹងដីដី ជាអាទិ៍ ច្បាប់ភូមិបាល ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ ច្បាប់ស្តីពីជលផល បទបញ្ជាលេខ ០១ ប.ប របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦ ស្តីពីការទប់ស្កាត់ការកាប់រានដីព្រៃឈើគ្រប់ប្រភេទរបស់រដ្ឋយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិចំពោះមុខនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវសារាចរលេខ ០២ សរ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧ ស្តីពីការកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់ក្នុងគោលបំណងធ្វើការរំលោភនូវនីតិវិធីលំអិតចំពោះស្ថាប័ន និង អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការទាមទារ ដកហូតយកដីរដ្ឋដែលកាន់កាប់ដោយខុសច្បាប់មកវិញ។

កន្លងមក ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ បានពិនិត្យឃើញថា ការអនុវត្តនូវបណ្តានីតិវិធីទាំងឡាយដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហារំលោភកាន់កាប់ដីរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានពុំទាន់ធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាព និង ការទទួលខុសត្រូវរបស់អង្គភាពជំនាញពាក់ព័ន្ធនីមួយៗក្រោមឱវាទក្រសួងនៅឡើយ។ ដូច្នេះដើម្បីជម្រុញការអនុវត្តសារាចរនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ សូមណែនាំ និង ប្រគល់ភារកិច្ចជូនដល់បណ្តាអង្គភាពជំនាញពាក់ព័ន្ធ ដូចខាងក្រោម :

- ១- គ្រប់នាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួង និង មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត ក្រុង ត្រូវក្តាប់ឱ្យជាប់នូវបណ្តាដីរដ្ឋដែល អង្គភាពនីមួយៗមានសមត្ថកិច្ចកាន់កាប់ និង គ្រប់គ្រងក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន មានជាអាទិ៍ :

-ដីព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋបាលព្រៃឈើ

-ដីដែននេសាទទឹកសាប និង សមុទ្រគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេស ដីព្រៃលិចទឹក ដីព្រៃកោងកាង ក្រោម ការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋបាលជលផល

-ដីជាកម្មសិទ្ធិឯកជនរបស់រដ្ឋផ្សេងទៀតស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់នាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោម ឱវាទក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និង មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត ក្រុង ដែលបាន ឬ មិនទាន់ បានចុះបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ឬ បានចុះបញ្ជីដីរដ្ឋក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដី ។

២-ចំពោះការកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់លើដីព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ដីព្រៃលិចទឹក ដីព្រៃកោងកាងនិង ដីដែននេសាទ ដែលបានធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មមានផែនទីសម្គាល់ផ្លូវការ និង មានអាណត្តិកាន់កាប់ដីច្បាស់លាស់ ដែលច្បាប់ បានប្រគល់សិទ្ធិ និង សមត្ថកិច្ចធ្វើការគ្រប់គ្រងជាសម្បត្តិសាធារណៈរបស់រដ្ឋ អង្គភាពរដ្ឋបាលព្រៃឈើ អង្គភាព រដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ចដែលមានតួនាទីជាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកាន់កាប់ដីរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន ត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីដូច មានចែងក្នុងចំណុចទី ៥ នៃសភាពរលេខ ០២ សរ ដែលមានអភិបាលខេត្ត ក្រុង អនុវត្តការចេញដីកាប្រកាសបដិសេធនិង ដកហូតដីរដ្ឋនោះមកវិញ ឬ ធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយអ្នកប្តឹងតវ៉ា និង ចាត់ការតាមនីតិវិធី ។ ក្នុងករណីអ្នកប្តឹងតវ៉ា មិនឯកភាពតាមសេចក្តីសម្រេចបដិសេធរបស់អភិបាលខេត្តក្រុងលើពាក្យប្តឹងតវ៉ា រដ្ឋបាលព្រៃឈើ ឬ រដ្ឋបាលជលផលត្រូវ ស្នើមកក្រសួងដើម្បីសុំមេធាវីរាជរដ្ឋាភិបាលប្តឹងអ្នកប្តឹងតវ៉ានោះទៅតុលាការដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធីច្បាប់ជាធរមាន ។

៣-ចំពោះការកាន់កាប់ដីដោយខុសច្បាប់លើដីដែននេសាទគ្រប់ប្រភេទ ទោះជាបាន ឬ មិនទាន់បានធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម និងមានផែនទីជាផ្លូវការក៏ដោយ ប៉ុន្តែមិនទាន់មានអាណត្តិកាន់កាប់ច្បាស់លាស់ រដ្ឋបាលជលផលត្រូវសហការជាមួយ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋថ្នាក់ខេត្ត ក្រុង ដើម្បីចុះស្រាវជ្រាវប្រមូលព័ត៌មានអំពីអត្តសញ្ញាណនៃដីដែននេសាទដែលត្រូវ បានរំលោភនោះ ។ ករណីនេះ រដ្ឋបាលជលផលត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងចំណុចទី ៤ នៃសភាពរលេខ ០២ សរ ដែលមានអភិបាលខេត្ត ក្រុង ទទួលភារៈជាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចចេញលិខិតទាមទារដីរដ្ឋមកវិញរហូតដល់ដំណោះ ស្រាយត្រូវបានបញ្ចប់ អនុលោមតាមចំណុចទី ៣.១ ដល់ ចំណុចទី ៣.៧ នៃសភាពរលេខនេះទើបរដ្ឋបាលជលផលចាត់ការ អនុវត្តនីតិវិធីបន្តទៀតស្របតាមចំណុចទី ៣ នៃសភាពរលេខនេះ ។

៤-ចំពោះការកាន់កាប់ដីរដ្ឋផ្សេងទៀតដោយខុសច្បាប់ ជាអាទិ៍ ដីកសិដ្ឋាន ដីស្ថានីយ៍ពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវ ដីមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់បណ្តានាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួង និង មន្ទីរ កសិកម្មខេត្ត ក្រុង ដែលមានតួនាទីជាអាជ្ញាធរកាន់កាប់ដីរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានត្រូវ :

- អនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងចំណុចទី ៣ នៃសភាពរលេខ ០២ សរ ក្នុងករណីដីរដ្ឋដែលត្រូវរំលោភនោះ មានក្នុងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យរដ្ឋ
- អនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងចំណុចទី ៤ នៃសភាពរលេខ ០២ សរ ក្នុងករណីដីរដ្ឋដែលត្រូវរំលោភនោះ មិនទាន់បានចុះក្នុងបញ្ជីទ្រព្យរដ្ឋ
- អនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងចំណុចទី ២ នៃសភាពរលេខ ០២ សរ ក្នុងករណីដីរដ្ឋដែលត្រូវរំលោភនោះ

បានចុះក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីធ្លីរួចហើយ ។

៥- អាជ្ញាធរកាន់កាប់ដីរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានក្រោមឱវាទក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវធ្វើសម្រង់ ករណីចូលកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន និង ប្រមូលផ្តុំឯកសារគ្រប់គ្រាន់តាមករណីនីមួយៗ ហើយត្រូវចូលរួមតាមដានតាមមុខការគ្រប់ករណីនៃការដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ា ។

៦- អាជ្ញាធរកាន់កាប់ដីរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានក្រោមឱវាទក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ តាមករណីនីមួយៗ និង ជាប្រចាំ ស្តីពីលទ្ធផលនៃដំណោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាលើការកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់មកក្រសួង តាមវ៉ានាឧក្រិដ្ឋ ។ ក្នុងករណីអ្នកកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់សុខចិត្តប្រគល់ដីរដ្ឋនោះមកវិញតាមនីតិវិធី អាជ្ញាធរកាន់ កាប់ដីរដ្ឋនោះត្រូវចាត់វិធានការបន្ទាន់ថែរក្សាការពារឱ្យបានគង់វង្ស និង ស្នើសុំការសម្រេចរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីចាត់វិធានការអនុវត្តបន្ត ។

៧- ក្នុងករណីដែលក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទបានទទួលសំណុំឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រគល់ដី ជូនរដ្ឋវិញ នាយកដ្ឋានផែនការ ស្ថិតិ មានភារកិច្ចធ្វើជាចំណុចកណ្តាលទទួល-ផ្តល់ព័ត៌មាន និង រាល់ឯកសារស្តីពីការ ប្រគល់ដីរដ្ឋ និង ការទាមទារដីរដ្ឋនានាមកវិញ ។ ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញថា ប្រភេទដីដែលបានប្រគល់ ឬ ទាមទារនោះ ស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចអង្គភាពជំនាញជាក់លាក់ណាមួយក្រោមឱវាទក្រសួង នាយកដ្ឋានផែនការ ស្ថិតិ ត្រូវចាត់វិធានការ ដើម្បីក្រសួងបញ្ជូនសំណុំឯកសារនោះជាបន្ទាន់ទៅអង្គភាពជំនាញដើម្បីមុខការបន្ត ។

ក្នុងករណីដែលបានប្រគល់ ឬ ត្រូវទាមទារមកវិញនោះមិនទាន់មានភាពច្បាស់លាស់ស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចនៃ អង្គភាពណាមួយនោះ នាយកដ្ឋានផែនការ ស្ថិតិ ត្រូវសហការសម្របសម្រួលជាមួយបណ្តាអង្គភាពជំនាញពាក់ព័ន្ធក្រោម ឱវាទក្រសួង ដើម្បីពិនិត្យ និង សិក្សាលើរាល់សំណុំឯកសារទាំងអស់ ព្រមទាំងកំណត់អំពីទីតាំង អត្តសញ្ញាណនៃដីរដ្ឋដែល បានប្រគល់ ឬ ត្រូវទាមទារមកវិញនោះ ។ អង្គភាពពាក់ព័ន្ធត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីជំនាញដើម្បីចូលរួមពិនិត្យ និង សិក្សាតាម ការស្នើសុំរបស់នាយកដ្ឋានផែនការ ស្ថិតិ ។ ក្រោយពិនិត្យឃើញប្រភេទដីរដ្ឋដែលត្រូវទទួល ឬ ទាមទារមកវិញនោះស្ថិត នៅក្រោមសមត្ថកិច្ចអង្គភាពណាហើយ នាយកដ្ឋានផែនការ ស្ថិតិ ត្រូវចាត់វិធានការដើម្បីក្រសួងបញ្ជូនសំណុំឯកសារទៅ អង្គភាពពាក់ព័ន្ធនោះដើម្បីមុខការបន្ត ។

ក្រោយពេលទទួលបានព័ត៌មាន ឬ ឯកសារស្តីពីការប្រគល់ដីរដ្ឋមកវិញនោះ អង្គភាពជំនាញមានសមត្ថកិច្ចត្រូវ ចាត់វិធានការគ្រប់គ្រង ថែរក្សាដីរដ្ឋនោះឱ្យបានគង់វង្ស ។

៨- បន្ទាប់ពីទទួលបានសំណុំឯកសារគ្រប់គ្រាន់ហើយ អង្គភាពពាក់ព័ន្ធដែលជាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកាន់កាប់ ដីរដ្ឋក្រោមឱវាទក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ត្រូវចាត់ការដោយពិនិត្យកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវ ប្រភេទដីរដ្ឋដែលបានទទួលមកវិញ ដើម្បីអនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចខាងក្រោម ៖

ក- ក្នុងករណីដីរដ្ឋដែលបានទទួលមកតាមនីតិវិធីណាមួយនោះ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកាន់កាប់ដីរដ្ឋ ត្រូវទំនាក់

ទំនងធ្វើការចុះបញ្ជីតាមប្រភេទដីរដ្ឋនីមួយៗនៅភារិយាល័យរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ និង ភូមិបាលស្រុក ខណ្ឌ សាមី ក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីអនុលោមតាមនីតិវិធីនៃច្បាប់ និង សារាចរលេខ ០២ សរ ជាធរមាន ។

ខ-ក្នុងករណីដីរដ្ឋដែលបានប្រគល់មកអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកាន់កាប់ដីរដ្ឋតាមរូបភាពណាមួយនោះគឺជាដីព្រៃ បម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ដីព្រៃលិចទឹក ដីព្រៃកោងកាង ឬ ដីដែននេសាទគ្រប់ប្រភេទ ដែលមានអាណត្តិកាន់កាប់ច្បាស់លាស់ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចកាន់កាប់ដីរដ្ឋ ត្រូវធ្វើសំណើតាមរយៈក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ស្នើទៅក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់ ដើម្បីធ្វើការចុះបញ្ជីដីនោះក្នុងសៀវភៅគោលបញ្ជីដីរដ្ឋតាមនីតិវិធី នៃច្បាប់ជាធរមាន ។

ទទួលបានសេចក្តីណែនាំនេះ អគ្គនាយកនៃក្រសួង អគ្គាធិការ នាយកខុទ្ទកាល័យ ប្រធានគ្រប់អង្គភាពក្រោម ឪវាទក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និង ប្រធានមន្ទីរកសិកម្មខេត្ត ក្រុង ត្រូវអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៧

ប៊ុន សារុន

កន្លែងទទួល:

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងមហាផ្ទៃ
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់
- ក្រសួងបរិស្ថាន
- គ្រប់សាលាខេត្ត ក្រុង
- ឯកសារ - កាលប្បវត្តិ